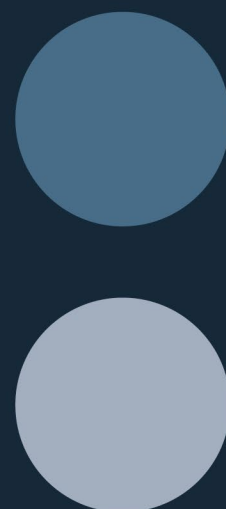

Årsberättelse 2025

Disciplinärenden vid Högskolan i Borås

Nermina Aljic & Petra Gustafsson

HÖGSKOLAN
I BORÅS

Innehåll

Inledning	2
Disciplinnämnden	3
Statistik	5
Handläggningstid	5
Fördelning påföljdsbeslut	8
Fördelning kvinnor/män	10
Fördelning akademier	12
Avstängningstider	14
AI och disciplinärenden.....	16
Kvalitetsarbete	17
Nationella insatser och disciplinär praxis	18
Rutinbeskrivning.....	19
Audit	19
Samrex	20
Slutsatser	21

Inledning

Disciplinärenden hanteras enligt reglerna i 10 kap. högskoleförordningen, där det framgår vilka typer av förseelser som omfattas. För att underlätta för den som behöver anmäla en disciplinär förseelse har vid Högskolan i Borås tagits fram en tydlig handläggningsordning med kompletterande stödmaterial. Materialet finns tillgängligt på högskolans webbplats och fungerar som ett stöd genom hela processen.

Ett disciplinärende initieras genom att en anmälan om misstänkt disciplinär förseelse ges in till rektor för utredning. Rektor låter genomföra en inledande prövning och kan, efter avslutad utredning, besluta att avsluta ärendet utan åtgärd, meddela en varning eller överlämna ärendet till högskolans disciplinnämnd för beslut. Disciplinnämnden prövar därefter överlämnade ärende och kan besluta att lämna det utan åtgärd, att meddela en varning eller att besluta om avstängning. En avstängning kan avse en eller flera perioder och får omfatta sammanlagt högst 6 månader.

Under 2025 sammanträdde högskolans disciplinnämnd 11 gånger (under 2024 genomfördes 15 sammanträden). Trots en minskad sammanträdesfrekvens under 2025 har högskolan upprätthållit en rimlig handläggningstid och säkerställt en balanserad arbetsbörda för disciplinnämnden. Disciplinnämndens sammanträden har nu sedan flera år genomförts digitalt, en mötesform som bidragit till ett ökat studentdeltagande samt praktiska fördelar för de lagfarna externa ledamöterna, eftersom resor till Borås därmed inte behöver genomföras.

Året har kännetecknats av fortsatt minskat inflöde av disciplinärenden jämfört med år 2024. Totalt anmäldes 93 ärenden som berörde 85 individer till rektor för utredning.

Nedan följer en sammanställning över arbetet med 2025 års disciplinärenden. Syftet med denna årsberättelse är att beskriva det statistiska läget avseende disciplinära förseelser samt fungera som utgångspunkt för mer djuplodande analyser.

Disciplinnämnden

Rektor Mats Tinnsten har under året varit ordförande i högskolans disciplinnämnd. Under första halvåret 2025 har dåvarande prorektor Kim Bolton tjänstgjort som ersättare vid rektors frånvaro, medan motsvarande uppdrag under andra halvåret har utförts av nuvarande prorektor Anna Cregård. Den lagfarna ledamoten under året har varit Thomas Andersson, rådmann, medan Ann-Louise Björnsson, kammarrättslagman, har tjänstgjort som ersättare. De två externa ledamöterna har, i likhet med tidigare år, fördelat mötestillfällena mellan sig för att säkerställa ett jämnt och kontinuerligt deltagande.

Som lärarrepresentant har universitetslektor Lillemor Adriansson ingått i nämnden, med universitetslektor Sara Larsson Fällman som ersättare.

Studenterna har rätt att företrädas av två representanter i nämnden, utsedda av Studentkåren i Borås. Båda platserna har varit bemannade under årets första halvår, men under det andra halvåret har nämnden endast haft en studentrepresentant närvarande.

Under året har inkomna anmälningar handlagts av två utredande handläggare som växelvis har ansvarat för att föredra ärendena och att tjänstgöra som sekreterare vid disciplinnämndens sammanträden. Nämndens möten har, i likhet med föregående år, genomförts digitalt via Zoom och hållits på eftermiddagar med start kl. 15.00.

Den sammanställda statistiken av antal anmälda disciplinärenden för åren 2018–2025 framgår nedan.

År	Antal ärenden
2025	93
2024	98
2023	125
2022	92
2021	192
2020	156
2019	93
2018	61

Inflödet av disciplinärenden har minskat sedan föregående år och ligger nu helt i linje med året innan covid-19-pandemin. Jämförelsen mellan 2024 och 2025 visar en minskning med 5 ärenden, vilket motsvarar en minskning med ca 5 procent.

En tydligare minskning återfinns i antalet anmälda studenter. Under 2025 anmäldes totalt 85 studenter, vilket är 12 färre än föregående år, motsvarande en minskning om cirka 12 procent. Detta indikerar att ärendena i högre grad har rört enskilda individer, det vill säga att samma student har blivit anmäld för flera förseelser/ärenden under året.

I ljuset av den kontinuerliga ökningen av ärendeinflödet som vi har sett sedan år 2017 förväntades antalet anmälda disciplinärenden ligga i nivå med 2024.

Under 2025 genomfördes 11 sammanträden då inflödet av disciplinärenden blev något mindre än förväntat.

Statistik

Handläggningstid

Hantering av ett disciplinärende innebär flera steg och kräver därför alltid en viss handläggningstid. När en anmälan kommer in påbörjas först en utredning. Handläggaren granskar disciplinanmälan och inhämtar nödvändiga kompletteringar för att ärendet ska vara fullständigt. Därefter kommuniceras ärendedokumentationen till den berörda studenten. Hen ges möjlighet att ta del av materialet och lämna sitt yttrande, vilket är en central del av rättssäkerhetsprocessen. Handläggningstiden påverkas också av de fasta datum för föredragningar och sammanträden som rektor och disciplinnämnden har planerat inför varje termin. Dessa tidpunkter styr när ett ärende kan tas upp för beslut. Under normala omständigheter tar ett disciplinärende mellan 2 och 3 månader från anmälan till beslut. I vissa fall kan processen dock dra ut på tiden. Mer komplexa ärenden, där exempelvis omfattande underlag behöver inhämtas eller flera personer är involverade, kräver ofta längre utredningsarbete liksom de fall en student blivit anmäld för flera disciplinärenden. Även organisatoriska faktorer, såsom sommaruppehåll med begränsade mötestillfällen, kan bidra till att handläggningstiden förlängs.

Mediantid handläggning 2018–2025

Mediantiden för handläggningen av ett disciplinärende – från det att ärendet anmäls till rektor för utredning till dess att ett slutligt beslut fattas (antingen genom rektors beslut om avskrivning eller varning, eller genom disciplinnämndens beslut i de ärenden som prövas där) – för åren 2018–2025 illustreras nedan.

År	Antal dagar
2025	49,8
2024	42,2
2023	48,8
2022	39,8
2021	69
2020	47,5
2019	52
2018	49,5

Mediantid handläggning med borträknat sommaruppehåll 2018–2025

Som tidigare nämnts påverkas handläggningstiden av om ett ärende inte hinner färdigställas innan vårterminens sista sammanträde. I sådana fall skjuts den fortsatta handläggningen upp till nästkommande termin, vilket förlänger den totala tiden från anmälan till beslut. Trots dessa återkommande förutsättningar har högskolan över tid upprätthållit stabila handläggningstider för disciplinärenden.

År	Antal dagar
2025	46,6
2024	36,9
2023	41,2
2022	32,3
2021	54
2020	45,5
2019	49
2018	46

Mediantiden för handläggningen av disciplinärenden var under 2025 längre än föregående år, vilket kan kopplas till disciplinnämndens lägre sammanträdesfrekvens. Ärendeflödet under sommaruppehållet låg i stort sett på samma nivå som 2024. Det är dock viktigt att betona att mediantiden fortsatt ryms inom den normala handläggningstiden för disciplinärenden.

Handläggningstid antal dagar 2018–2025

Nedan följer en sammanställning över den kortaste respektive längsta handläggningstiden (inklusive sommaruppehåll) för ett disciplinärende per år.

År	Kortast handl.tid	Längst handl.tid
2025	5 dgr	98 dgr
2024	13 dgr	94 dgr
2023	14 dgr	111 dgr
2022	6 dgr	95 dgr
2021	16 dgr	142 dgr
2020	4 dgr	108 dgr
2019	17 dgr	91 dgr
2018	13 dgr	98 dgr

Under 2025 var handläggningstiden för de snabbast avslutade disciplinärendena avsevärt kortare än året innan, med en minskning på cirka 62 procent. Den längsta handläggningstiden ökade däremot marginellt, med omkring 4 procent. I relation till disciplinnämndens minskade mötesfrekvens under året – cirka 26 procent färre sammanträden – framstår dessa variationer som förväntade och inte anmärkningsvärda.

Antal ärenden och antal studenter

År	2025	2024	2023	2022	2021	2020	Förändring 2024–2025
Antal ärenden	93	98	125	92	192	156	-5 %
Antal studenter	85	97	116	84	185	142	-12 %

Statistiken visar att inflödet av anmälda disciplinärenden har varierat tydligt över perioden 2020–2025. Även om det finns en långsiktig tendens till ökade anmälningar jämfört med tiden före pandemin, sticker åren 2020–2021 ut som en markant topp. Den ovanligt höga nivån under dessa år sammanfaller med högskolans övergång från campusbaserade examinationer till digitala hemtentamina till följd av covid-19-pandemin.

Efter toppåren följde en kraftig nedgång under 2022, då både anmälningar om otillåtet samarbete och otillåtna hjälpmedel minskade markant. Under 2023 skedde däremot en tydlig uppåtgång med ökningar inom båda kategorierna, innan nivåerna åter föll tillbaka till samma nivå som 2022 under 2024. En fortsatt minskning av dessa typer av disciplinära förseelser kunde noteras under 2025. En betydande del av anmälningarna om otillåtet hjälpmedel under 2023 rörde användning av AI-relaterade verktyg. Denna typ av förseelse har därefter särredovisats i statistiken, eftersom användning av sådana verktyg kan klassas antingen som brott mot examinationsregler eller som otillåtet hjälpmedel i syfte att vilseleda, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet.

Under 2025, liksom under 2024, låg inflödet av disciplinärenden på en nivå som motsvarar åren 2019 och 2022, vilket innebär en fortsatt nedgång från den tillfälliga ökningen som noterades under 2023. Den relativt stabila nivån kan förklaras av en fortsatt hög anmälningsbenägenhet och en stark medvetenhet om anmälningsplikten bland lärarna liksom en välfungerande handlägningsprocess.

Merparten av disciplinärendena under 2025 rörde, liksom tidigare år, plagiat. Studenterna angav ofta slarv, stress, och tidsbrist som bakomliggande orsaker. Disciplinnämnden noterar återkommande att många studenter använder felaktiga arbetssätt, exempelvis genom att utgå ifrån och skriva om andras texter i stället för att formulera egna. I vissa fall har även gränsdragningen mellan tillåten diskussion och otillåtet samarbete vid individuella uppgifter varit otydlig för studenterna, vilket lett till övertramp.

I disciplinärenden som rör otillåten användning av AI-verktyg framkommer att studenter använder dessa för vägledning, strukturering och språkgranskning i sitt arbete. I förekommande fall har AI-verktygen varit tillåtna, men studenterna har missbedömt både syftet och den tillåtna omfattningen av användningen.

Vissa studenter bestrider helt användning av AI-verktyg, även i situationer där utredningen visar tydlig bevisning på motsatsen. I förekommande fall upplever disciplinnämnden att studenter har haft svårt att ta till sig samt tillämpa genomgången information om exempelvis korrekt referenshantering.

Fördelning påföljdsbeslut

Antal beslut (fattade av rektor/disciplinnämnd)

Fördelningen mellan de olika typer av disciplinära förseelser som anmälts till högskolans rektor under de senaste åren finns publicerad på högskolans hemsida. I tabellen nedan framgår antalet disciplinärenden under 2022–2025 som lett till påföljder i form av varningar eller avstängningar. Det innebär att en och samma student kan ha varit anmäld till nämnden flera gånger. I tabellen nedan räknas dessa tillfällen separat.

Typ av beslut	2025	2024	2023	2022
Avskrivningar	15	16	32	5
Varningar	8	9	8	9
Avstängningar	70	73	85	78
Upphävda	1****	3***	1*	-
Ändrade	-	-	1**	-
Totalt	93	98	125	92

*Avser undanröjt beslut pga uppdragsutbildning.

**Avser student som initialt fått besked om avstängning i 24 v på beslut av disciplinnämnden, men där förvaltningsrätten sänkt avstängningen till 20 v efter beslut att överklaga.

***Avser bl.a. bedömning av referenshantering i relation till vilseledande.

****Avser bedömning om krav på det individuella ansvarstagandet vid vilseledande i ett grupparbete.

Antal ärenden med påföljd

Nedan följer en jämförande sammanställning för åren 2022–2025 avseende disciplinärenden som ledde till en påföljd (ställt mot totalt antal anmälda ärenden för varje kategori):

Typ av ärende	2025	2024	2023	2022
Plagiat*	49 (55)	56 (58)	63 (75)	59 (69)
Otillåtet samarbete	12 (16)	10 (21)	13 (28)	12 (16)
Otillåtet hjälpmedel**	6 (7)	9 (9)	12 (15)	3 (3)
Störande beteende	1 (2)	1 (2)	1 (2)	0 (0)
AI	10 (13)	6 (8)	-	-
Annat***	-	4 (5)	3 (4)	-
Totalt	78 (93)	82 (98)	93 (125)	77 (92)

*Kategorin Plagiat innefattar även ärenden som avser självplagiering.

**Kategorin Otillåtet hjälpmedel innefattar fall relaterade till AI-verktyg under 2023. Denna typ av disciplinär förseelse har från år 2024 egen kategori i statistiken.

*** Kategorin Annat utgörs av bl.a. fall rörande brott mot ordningsregler, försök till vilseledande vid examination samt försök till vilseledande vid VFU.

Andel beslut (fattade av rektor/disciplinnämnd)

En genomgång av besluten för anmälda disciplinärenden under de senaste fyra åren visar att andelen ärenden som resulterade i en påföljd 2025 ligger helt i nivå med utfallet för 2024. Detta gäller oavsett vilken typ av påföljd som meddelats. Även andelen ärenden som avskrivits uppvisar samma stabilitet mellan åren.

Andel beslut om (procentenheter)	2025	2024	2023	2022	Förändring
Avskrivning	16 %	16 %	26 %	5 %	0 %
Varning	9 %	9 %	6 %	10 %	0 %
Avstängning	75 %	75 %	68 %	85 %	0 %

Totalt sett är det en mycket liten andel av högskolans studenter som blir föremål för disciplinanmälningar. Med 17 844 registrerade studenter 2025 motsvarar de 85 anmälda studenterna cirka 0,48 procent, vilket ligger på samma nivå som 2024. Av dessa anmälda studenter var det 0,40 procent som fick en disciplinär åtgärd i form av varning eller avstängning, även detta i linje med föregående år.

Under 2025 överklagades 12 avstängningsbeslut till Förvaltningsrätten i Jönköping. I ett av dessa fall upphävdes högskolans beslut efter prövning i högre instans.

Fördelning kvinnor/män

Könsfördelningen bland registrerade studenter 2025 visar att 71 procent var kvinnor och 29 procent män. När dessa siffror ställs i relation till disciplinärendena framkommer att cirka 75 procent av de anmälda studenterna var kvinnor och 25 procent män. Fördelningen bland de anmälda avviker därmed något från könsfördelningen i studentpopulationen som helhet men motsvarar samtidigt utfallet för 2024.

Kategori	2025	Andel 2025	2024	Andel 2024
Kvinnor HB totalt	12 600	71 %	14 301	71 %
Anmälda kvinnor	64	75 %	71	74 %
Män HB totalt	5 244	29 %	5 891	29 %
Anmälda män	21	25 %	25	26 %
Avskrivningsbeslut kvinnor	9	60 %	15	94 %
Avskrivningsbeslut män	6	40 %	1	6 %
Varningsbeslut kvinnor	7	88 %	7	78 %
Varningsbeslut män	1	12 %	2	22 %
Avstängningsbeslut kvinnor	48	77 %	51	71 %
Avstängningsbeslut män	14	23 %	22	29 %

Det kan konstateras att det föreligger en viss skillnad mellan kvinnor och män när det gäller fördelningen av avstängningar och varningar i disciplinärenden vid högskolan. Av de fällande besluten under 2025 avsåg cirka 79 procent kvinnor och 21 procent män. Denna skillnad framstår dock inte som anmärkningsvärd när siffrorna sätts i relation till könsfördelningen bland de registrerade studenterna samma år, liksom till könsfördelningen bland samtliga anmälda studenter.

Ärendetyper

Tabellen nedan avser inkomna anmälningar, oavsett om ärendena lett till påföljd eller avskrivits. Under 2025 har antalet anmälda kvinnor för otillåtet samarbete minskat markant och är nu ungefär hälften jämfört med tidigare år. För de manliga studenterna syns däremot en högre anmälningsnivå inom samma kategori. När det gäller innehav eller användning av otillåtna hjälpmedel framgår att en större andel av de anmälda är kvinnor. Detta gäller särskilt ärenden där studenter misstänkts för otillåten användning av AI-verktyg i samband med examination.

Ärendetyp anmälda ärenden	2025	2024
Plagiat*	55	58
Antal kvinnor	48	44
Antal män	7	14
Otillåtet samarbete	16	21
Antal kvinnor	9	18
Antal män	7	3
Otillåtet hjälpmedel**	20	17
Antal kvinnor	11	9
Antal män	9	8
Störande beteende	2	2
Antal kvinnor	1	2
Antal män	1	-
Annat	-	-
Antal kvinnor	-	-
Antal män	-	-
Totalt	93	98

* Kategorin Plagiat innefattar även ärenden som avser självplagiering.

** Under Kategorin Otillåtet hjälpmedel återfinner vi åtta fall av användande av AI under 2024 samt tretton fall under 2025.

Påföljder per ärendetyp

Tabellen nedan avser de studenter som fått en påföljd i form av avstängning eller varning. Varje anmälan redovisas som ett separat ärende, vilket innebär att studenter som anmäls vid flera tillfällen också förekommer flera gånger i statistiken. Detta gäller både denna tabell och den föregående, där antalet ärenden – inte antalet unika studenter – ligger till grund för redovisningen.

Ärendetyp varnade/avstängda studenter	2025	2024
Plagiat*	49	56
Antal kvinnor	45	43
Antal män	4	13
Otillåtet samarbete	12	10
Antal kvinnor	6	7
Antal män	6	3
Otillåtet hjälpmedel**	16	15
Antal kvinnor	9	7
Antal män	7	8
Störande beteende	1	1
Antal kvinnor	-	1
Antal män	1	-
Annat***	-	-
Antal kvinnor	-	-
Antal män	-	-
Totalt	78	82

*Kategorin Plagiat innefattar även ärenden som avser självplagiering.

** Under Kategorin Otillåtet hjälpmedel återfinns vi åtta fall av användande av AI för 2024 samt tio fall för 2025.

Fördelning akademier

Antal ärenden/akademi

På Högskolan i Borås finns 4 akademier: Akademin för textil, teknik och ekonomi (A1); Akademin för vård, arbetsliv och välfärd (A2); Akademin för bibliotek, information, pedagogik och IT (A3) samt Akademin för polisiärt arbete (A4). Misstankar om disciplinära förseelser som rör polisstudenter, vilka tillhör den sistnämnda akademien, hanteras i enlighet med bestämmelserna i *Förordning (2014:1105) om utbildning till polisman* §§ 9–10. Då polisutbildningen bedrivs som uppdragsutbildning utreds dessa ärenden av Polismyndigheten.

Av ovanstående skäl ingår inte disciplinärenden som rör polisstudenter i denna sammanställning. Detsamma gäller deltagare i övriga uppdragsutbildningar som anordnas av högskolan.

Utvecklingen mellan 2024 och 2025 visar tydliga förskjutningar i hur disciplinärenden fördelas mellan akademierna, samtidigt som det totala antalet ärenden är relativt stabilt. Under 2024 var fördelningen av anmälda disciplinärenden relativt jämn mellan akademi A1 och A3. Under 2025 förändras detta mönster tydligt genom att A1 ökar sin andel av ärendena markant, samtidigt som A3 minskar kraftigt. Akademi A2 står fortsatt för den största andelen av alla disciplinärenden. Den mest markanta förändringen i årets statistik är den minskade andelen anmälda disciplinärenden vid akademi A3 vilket bryter trenden från 2024. Det är i nuläget oklart vilka faktorer som ligger bakom denna markanta minskning.

Den totala mängden anmälda ärenden är relativt stabil, vilket tyder på att förändringarna främst handlar om fördelning mellan akademierna, inte om en generell ökning eller minskning av disciplinärenden.

Akademi	 2025	 2024
A1	 29 (31 %)	 23 (23 %)
A2	 54 (58 %)	 50 (51 %)
A3	 10 (11 %)	 25 (26 %)
Totalt	 93 (100 %)	 98 (100 %)

Antal/andel studenter/akademi

Av tabellen nedan framgår att utvecklingen mellan 2024 och 2025 visar tydliga förändringar i andel anmälda studenter per akademi, trots att den totala nivån förblir stabil (0,47 procent → 0,46 procent).

Akademi	 Antal anmälda 2025	 Antal registrerade 2025	 Andel anmälda 2025	 Andel anmälda 2024
A1	 29	 8 816	 0,33 %	 0,22 %
A2	 46	 3 934	 1,17 %	 1,16 %
A3	 10	 5 135	 0,19 %	 0,39 %
Totalt	 85	 18 318*	 0,46 %*	 0,47 %

**Studenter registrerade på A4 är borträknade i denna kolumn. Summering av siffrorna för utsökningen som är uppdelad per akademi ger det en högre summa jämfört med den övergripande utsökningen. Det beror på att en student kan ha varit registrerad vid flera akademier under året.*

Påföljd studenter/akademi

Som framgår av tabellen nedan fortsatte misstanke om plagiat att vara den vanligaste grunden för disciplinanmälan vid högskolan under 2025. Akademi A2 stod, liksom föregående år, för den största andelen plagiatrelaterade anmälningar. När det gäller otillåtet samarbete ses en tydlig minskning jämfört med 2024 vad gäller antalet anmälda studenter.

Ärendetyp varnade/avstängda studenter	A1	A2	A3	Totalt
Plagiat	9 (12)	36 (39)	2 (2)	47 (53)*
Otillåtet samarbete	2 (6)	2 (2)	2 (2)	6 (10)*
Otillåtet hjälpmedel	6 (7)	-	-	6 (7)*
Störande beteende	1 (2)	-	-	1 (2)*
AI	2 (2)	4 (5)	4 (6)	10 (13)
Annat	-	-	-	-

** Antalet anmälda ärenden var 93 under 2025 (85 anmälda studenter varav 70 var fällda för disciplinär förseelse).*

Avstängningstider

Den tid som studenterna stängdes av under 2025 varierade från 1 vecka som kortast till 18 veckor som längst. För studenter som anmäls vid flera tillfällen och där ärendena behandlats vid samma sammanträde har disciplinnämnden fattat ett samlat beslut, vilket innebär att avstängningstiden ackumulerats och omfattat samtliga förseelser.

Tabellen nedan redovisar avstängningstiderna för de två senaste åren, där den vanligaste avstängningslängden för respektive år är markerad i grått. För de fall där avstängningen överstiger tre månader föreligger i regel särskilda omständigheter. Det kan exempelvis handla om upprepade förseelser vid flera examinationstillfällen eller om studenter som tidigare fått en disciplinpåföljd och där återfall bedömts som försvårande.

Avstängningstiderna för 2025 visar en tydlig förskjutning mot kortare men samtidigt mer frekvent förekommande avstängningar, medan 2024 präglades av en större spridning och fler enskilda längre avstängningar. Att 2025 präglas av fler kortare avstängningar kan förstås i ljuset av att en större andel av årets ärenden bedömts som mindre allvarliga, vilket i sin tur påverkat disciplinnämndens proportionalitetsbedömning.

Avstängningstid	 2025	 2024
1 vecka	 7	 1
2 veckor	 7	 2
3 veckor	 2	 4
4 veckor	 16 (-1)	 2
5 veckor	 3	 -
6 veckor	 11	 11
7 veckor	 1	 3
8 veckor	 8	 10 (-1)
10 veckor	 3	 5
12 veckor	 1	 -
14 veckor	 1	 -
15 veckor	 2	 -
18 veckor	 1	 -
24 veckor	 -	 1

AI och disciplinärenden

Sedan januari 2025 arbetar en av Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) tillsatt arbetsgrupp med att kartlägga lärosätenas riktlinjer för användning av framför allt generativ AI i forskning och utbildning, samt att bedöma behovet av nationella rekommendationer. Vid behov ska gruppen ta fram förslag till sådana riktlinjer, samråda med relevanta SUHF-grupper och löpande pröva om uppdragets inriktning behöver justeras. Under året har flera webinarier genomförts med fokus på AI. Uppdraget löper till december 2026 men kan avslutas tidigare om arbetet färdigställs.

Högskolan har under 2025 fortsatt arbetet med att tydliggöra vilka regler som gäller för användning av AI-verktyg i undervisning, utbildning och vid examination. Under hösten beslutade rektor om nya riktlinjer för användning av AI i dessa sammanhang. Riktlinjerna syftar till att skapa en gemensam syn på och ett säkert användande av generativ AI, med betoning på akademisk integritet, kritisk värdering av materialets tillförlitlighet och etiska överväganden. De innehåller även råd som stödjer det förebyggande arbetet mot fusk. Informationen finns publicerad på högskolans webbplats.

Under 2025 anmäldes totalt 93 disciplinärenden till rektor, varav 13 rörde misstänkt vilseledande vid examination genom användning av AI-verktyg. I dessa fall bedömdes AI främst ha använts för att generera text i skriftliga inlämningsuppgifter.

Disciplinnämnden fattade 10 avstängningsbeslut och 3 avskrivningsbeslut i dessa ärenden. Avstängningstiderna varierade mellan 3 och 18 veckor, vilket ligger i linje med föregående år och visar att nämnden fortsatt tillämpar den praxis som etablerats för denna typ av förseelser.

Försök till otillåten användning av AI-verktyg vid examination har under året identifierats genom flera återkommande språkliga och innehållsmässiga avvikelser. Det har bland annat handlat om att språkbruket i studentens text inte överensstämmer med tidigare inlämningar, att språket varit ojämnt eller irrelevant, och att den personliga och kritiska reflektion som normalt präglar ett examensarbete saknats. Texterna har ofta haft en formell och opersonlig ton, kombinerat med avancerade formuleringar men begränsat djup i resonemangen. I vissa fall har tydliga skillnader framkommit mellan det skriftliga innehållet och studentens muntliga redogörelser.

Ytterligare indikationer har varit att dolda instruktioner i uppgiften – osynliga för studenterna men följda av AI-verktyg – återfunnits i texten, att referenser hänvisat till påhittad statistik eller källor som inte går att verifiera, samt att icke relevanta eller felaktiga referenser använts på ett systematiskt sätt.

En annan typ av otillåtet hjälpmedel som högskolan ännu inte haft disciplinärenden kring, men som uppmärksammats vid andra lärosäten, är otillåten användning av AI-glasögon vid salstentamina i syfte att vilseleda. Denna typ av ärenden illustrerar hur den snabba teknikutvecklingen förändrar förutsättningarna för disciplinärenden. Tekniken påverkar inte bara vilka former av vilseledande som kan förekomma, utan också hur bevisning bedöms, vilka förebyggande åtgärder som krävs och hur rutiner behöver utvecklas för att säkerställa en rättssäker och likvärdig hantering. För att möta dessa förändringar krävs en kontinuerlig uppdatering av riktlinjer, stärkt teknisk kompetens och ett nära samarbete mellan disciplinnämnder, lärare och andra berörda delar av lärosätets verksamhet.

Kvalitetsarbete

Utredningsprocessen för disciplinärenden är sedan 2021 i stort sett helt digitaliserad, vilket har bidragit till en mer effektiv och rättssäker handläggning. Digitaliseringen minskar risken för sårbarheter i processen och säkerställer att ärenden kan hanteras enhetligt och spårbart. De utredande handläggarna ansvarar för att dokumentationen löpande uppdateras i takt med förändrade rutiner, vilket bidrar till ett aktivt och systematiskt kvalitetsarbete.

Under 2025 har högskolan fortsatt att stärka kunskapen om disciplinära frågor i organisationen. Presentationer om det disciplinära området har genomförts vid bland annat programgruppsmöten och vid högskolans återkommande utbildning för tentamensvakter. Syftet har varit att sprida erfarenheter från aktuella ärenden, öka förståelsen för gällande regelverk och bidra med expertkunskap i forum där frågor om rättssäkerhet och examinationsformer är centrala. Presentationerna har omfattat genomgångar av utredningsprocessen, kortare statistikpresentationer samt fördjupade analyser av AI-relaterade förseelser, som fortsatt utgör ett växande och komplext område inom disciplinärenden.

Genom dessa insatser har högskolan stärkt både den interna kompetensen och förmågan att arbeta förebyggande, samtidigt som den digitaliserade processen säkerställt en stabil och rättssäker hantering av disciplinärenden under året.

Utredande handläggare har sedan flera år tillbaka deltagit i ett rikstäckande nätverk för utredare av disciplinärenden. Detta nätverk utgör en central plattform för omvärldsbevakning, erfarenhetsutbyte och gemensam kompetensutveckling inom det studenträttsliga området. Genom regelbundna diskussioner får handläggarna möjlighet att följa nationella trender, ta del av andra lärosätens arbetssätt och jämföra praxis i hanteringen av olika typer av disciplinärenden.

Sedan 2024 medverkar högskolans disciplinhandläggare i ett lokalt bildat nätverk tillsammans med flera mindre lärosäten i regionen. Detta nätverk har kompletterat den nationella samverkan genom att skapa utrymme för mer fördjupade samtal om olika frågor inom den disciplinära sfären.

Ett återkommande fokusområde i både det nationella och det lokala nätverket har varit hanteringen av AI-relaterade disciplinärenden. Den snabba utvecklingen av generativa AI-verktyg har skapat nya och komplexa frågeställningar för samtliga lärosäten, både vad gäller upptäckt av otillåten användning och bedömning av ärendenas allvarlighetsgrad. Utöver AI-frågorna har nätverken behandlat ett brett spektrum av andra disciplinära frågeställningar som är centrala för lärosätenas rättssäkerhetsarbete. Bland de frågor som diskuterats kan nämnas:

- hantering av avstängningsperioder när en student gjort studieuppehåll,
- användning och jämförelse av olika handläggningssystem för disciplinärenden,
- hantering av misstänkt fusk vid poänggivande intern högskolepedagogisk kurs,
- frågor kopplade till definitionen av begreppet ”student” i disciplinärenden,

- ny praxisgivande dom från överinstans rörande medhavande av mobiltelefon vid salsexamination,
- delgivningsförfarandet i samband med disciplinämälan,
- hantering av disciplinärenden som rör utbytesstudenter,
- misstänkt vilseledande vid närvarokontroll i obligatoriska moment.

Dessa diskussioner har bidragit till ett värdefullt erfarenhetsutbyte och gett handläggarna möjlighet att jämföra rutiner, tolka regelverk och identifiera gemensamma utmaningar.

Ytterligare en utmaning som lärosätena brottas med är hur rättssäkerhet kan säkerställas vid Zoom-övervakade examinationer. Under 2025 har ett något ökat antal examinationer av denna typ uppmärksammats vid högskolan, vilket understryker vikten av en konsekvent och bibehållen tillämpning av högskolans rutiner för denna examinationsform. Samtidigt har vi under året sett en ökning av antalet salsexaminationer, motsvarande cirka 14 procent. Denna utveckling speglar en fortsatt efterfrågan på traditionella examinationsformer. Trots ökningen har vi dock inte sett någon motsvarande ökning av anmälda disciplinärenden som härrör från denna examinationsform. Detta tyder på att de etablerade rutinerna för salstentamina fortsatt fungerar väl och att risken för vilseledande i dessa sammanhang förblir relativt stabil, även i ett läge där antalet genomförda examinationer ökar.

Ett avgörande från en överinstans har under året tydliggjort hur disciplinärenden som rör grupparbeten ska hanteras och har lett till en förändring i nämndens beslutsfattande i sådana ärenden. Avgörandet klargör bland annat att ansvar i grupparbeten måste bedömas individuellt. Det innebär att nämnden nu i större utsträckning måste pröva varje students individuella ansvar och delaktighet, vilket har lett till en justering av nämndens praxis.

Nationella insatser och disciplinär praxis

Tillsynsmyndigheten Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har även under 2025 arrangerat den återkommande rättssäkerhetskonferensen, som utgör ett viktigt forum för lärosätenas arbete med studenträttsliga frågor. Under årets konferens behandlades bland annat Disciplinnämndens arbete och bedömning av disciplinärenden, liksom de utmaningar som uppstår i samband med att studenter använder AI och andra digitala verktyg på ett otillåtet sätt. UKÄ presenterade även sin återslagning av regeringsuppdraget *Kartläggning av åtgärder mot fusk vid distansstudier*. Genom denna återkoppling fick lärosätena ett värdefullt underlag för att jämföra sina egna arbetssätt med nationella mönster och för att vidareutveckla sina strategier för att säkerställa rättssäkerhet även i digitala lärmiljöer.

I likhet med tidigare år har UKÄ begärt att lärosätena redovisar statistik över beslut om avstängningar och varningar i disciplinärenden som fattats under 2025. Ett särskilt fokus för UKÄ:s uppföljning har varit att analysera om kvinnor och män bedöms olika, det vill säga om fördelningen mellan avstängningar och varningar skiljer sig åt mellan könen bland de studenter som blir föremål för en disciplinär åtgärd.

Vid Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) finns en arbetsgrupp för disciplinärenden. Arbetsgruppen har sedan den inrättades 2020 ett uppdrag att inventera processen för disciplinärenden och överväga framtagandet av gemensamma deklARATIONER, rekommendationer eller ramverk vad gäller förebyggande av fusk, anmälan, bedömning och påföljd av disciplinärenden vid landets lärosäten. I mars 2025 publicerade arbetsgruppen rapporten *Disciplinnämndens arbete och bedömning av disciplinärenden*. Den 16 juni hölls ett webinarium där rapportens innehåll presenterades.

Rapporten lanserades i förhoppningen att den ska fungera som ett stöd för universitetsjurister, lagfarna ledamöter och övriga disciplinnämndsledamöter, liksom för universitetslärare i både lärar- och examinatorrollen. Rapporten behandlar centrala aspekter av disciplinnämndens handläggning och beslutsfattande samt de olika typerna av disciplinförseelser, med fokus på de rättsliga ramarna och de utmaningar som följer av dessa.

Rutinbeskrivning

Som ett led i att ytterligare stärka kvaliteten i handläggningen har en av de utredande handläggarna under 2025 arbetat med att ta fram en samlad och detaljerad rutinbeskrivning för disciplinärenden. Denna rutinbeskrivning ska omfatta hela ärendekedjan – från det att en anmälan inkommit, genom utredningsfasen, till det efterföljande arbetet när ett ärende avslutats.

Syftet är att tydliggöra ansvar, arbetsmoment och tidsramar, samt att säkerställa att handläggningen sker på ett enhetligt och rättssäkert sätt oavsett organisatoriska förändringar eller personalomsättning. Arbetet med rutinbeskrivningen är också en viktig del av högskolans långsiktiga kvalitetsarbete.

Genom att systematisera och dokumentera processerna skapas en robust struktur som minskar organisatorisk sårbarhet och säkerställer kontinuitet i verksamheten. Detta är särskilt betydelsefullt inom det disciplinära området, där korrekt tillämpning av regelverk och enhetlig praxis är avgörande för studenternas rättssäkerhet. Arbetet fortskrider och beräknas slutföras under 2026.

Audit

Under hösten 2025 genomfördes audit av högskolans process för disciplinanmälan. Genomlysningen av processen genomfördes dels som en uppföljning av den digitaliserade processen som funnits vid högskolan sedan flera år tillbaka, dels för att identifiera om något i processen kan effektiviseras till nytta för handläggning, anmälan eller studentupplevelse utan äventyrande av rättssäkerheten.

Granskningen omfattade rutiner, mallar, beslutsprotokoll och publicerad information, samt jämförelser med ett annat lärosäte. Resultatet visar att processen följer förvaltningslagens krav och att handläggningen präglas av god ordning och korrekt dokumentation.

Benchmarkingen bidrog med värdefulla förslag, bland annat tydligare skrivningar i rutinerna och rekommendationer kring kommunikation med studenter. Ett viktigt utvecklingsområde gäller dokumentation av personuppgiftshantering, där behovet av en övergripande rutin och konsekvensbedömning enligt dataskyddsreglerna identifierades.

Granskningen lyfte även fram möjligheter att stärka effektiviteten, såsom tidigare kontroll av studentstatus, bättre framförhållning vid avstängningsbeslut och ökad synlighet för anmälningsformuläret på webben.

Sammanfattningsvis bedöms disciplinprocessen vara välfungerande och rättssäker, samtidigt som de föreslagna förbättringarna ger goda förutsättningar för fortsatt utveckling och kvalitetssäkring under kommande år.

SAMREX

Vid högskolan finns sedan flera år tillbaka Samarbetsgruppen för rättssäker examination (SAMREX), som fungerar som ett centralt forum för frågor som rör rättssäkerhet i examinationsprocessen. Gruppen samlar representanter från hela organisationen och bidrar därmed till en högskoleövergripande och likvärdig hantering av studenträttsliga frågor. SAMREX har en rådgivande roll inför beslut och arbetar löpande med att följa utvecklingen inom området, granska och föreslå uppdateringar av styrdokument samt identifiera behov av nya regler. Gruppen tar även initiativ till diskussioner om hur befintliga regler tillämpas i praktiken och ger stöd, rådgivning och information till verksamheten.

Under 2025 har SAMREX behandlat flera frågor med koppling till det disciplinära området och till högskolans arbete för en rättssäker examination. Gruppen har bland annat diskuterat sambanden mellan rättssäkerhet och disciplinära förseelser, särskilt i relation till otillåten användning av AI-verktyg vid examination. Vidare har frågor om rättssäkerhet vid distansbaserade examinationer via Zoom varit föremål för fördjupade samtal, liksom införandet av det nya textmatchningssystemet Inspira Originality och dess betydelse för både förebyggande arbete och hantering av misstänkta förseelser.

Slutsatser

Disciplinärendena under 2025 visar en relativt stabil total nivå jämfört med föregående år, men med tydliga förändringar i fördelningen mellan akademier och i vilka typer av förseelser som dominerar. Plagiat fortsätter att vara den vanligaste grunden för anmälan, medan otillåtet samarbete minskat både i antal anmälda och fällda studenter. Samtidigt har ärenden kopplade till otillåten användning av AI-verktyg etablerat sig som en återkommande kategori, även om de fortfarande utgör en mindre del av det totala antalet anmälningar.

Fördelningen mellan akademierna visar att A2 fortsatt står för den största andelen anmälningar, särskilt avseende plagiat, medan A3 uppvisar en tydlig minskning jämfört med 2024. A1 har däremot en viss ökning, vilket påverkar den interna balansen mellan akademierna även om totalnivån förblir oförändrad. Dessa variationer speglar sannolikt skillnader i examinationsformer, upptäcktsgrad och utbildningsprofil.

När det gäller beslut och påföljder har disciplinnämnden under året fattat beslut som ligger nära tidigare praxis. Avstängningstiderna varierar mellan 1 och 18 veckor, och den vanligaste avstängningslängden har förskjutits från 6 veckor 2024 till 4 veckor 2025. Denna förändring hänger samman med att en större andel av årets ärenden bedömts som mindre allvarliga, vilket också förklarar ökningen av kortare avstängningar på 1–4 veckor.

AI-relaterade ärenden utgör en mindre men tydlig del av årets disciplinstatistik. Tretton studenter anmäldes för misstänkt vilseledande med hjälp av AI-verktyg, främst genom textgenerering i inlämningsuppgifter. Av dessa ledde 10 till avstängning och 3 till avskrivning. Avstängningstiderna ligger i linje med tidigare praxis, vilket visar att nämnden tillämpar samma bedömningsgrund även för denna typ av förseelser. Indikationerna på otillåten AI-användning har ofta varit språkliga och innehållsmässiga avvikelser, såsom opersonlig ton, bristande kritisk reflektion, hallucinerade referenser och skillnader mellan skriftlig text och muntlig redogörelse.

Sammantaget visar årets disciplinärenden att högskolans förebyggande arbete, inklusive nya riktlinjer för AI-användning, har haft betydelse för både studenternas beteende och nämndens praxis. Utvecklingen pekar mot ett behov av fortsatt fokus på tydliga riktlinjer, stöd till lärare i att utforma robusta examinationsformer samt fortsatt uppföljning av hur AI-relaterade ärenden utvecklas kommande år.

Årsberättelse 2025

Disciplinärenden handläggs i enlighet med bestämmelserna i 10 kap. Högskoleförordningen vari det bland annat framgår vilka olika typer av disciplinära förseelser som omfattas. Vid högskolan finns en utarbetad handläggningsordning med tillhörande information som är avsedd att fungera som stöd för anmälare av disciplinära förseelser. Handläggningsordningen med tillhörande information finns publicerad på högskolans hemsida.

Denna årsberättelse innehåller en sammanställning över arbetet med disciplinärenden som genomfördes under 2025 ställt mot en lägesbild för 2024. Syftet med denna årsberättelse är att beskriva volymen och hanteringen av disciplinära förseelser samt utgöra en utgångspunkt för mer djuplodande analyser.

HÖGSKOLAN
I BORÅS